

D E C I Z I E

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Slamion Grup” - Daniela Ciobanu,

în cauza la cererea depusă de Biroul Vamal Nord privind repunerea în termenul de validare a creanțelor în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Slamion Grup”,

împotriva încheierii din 13 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 22 februarie 2013, Institutul de Fitotehnie Porumbeni IP s-a adresat în instanța de insolvabilitate cu cerere introductivă solicitând intentarea procesului de insolvabilitate în privința SRL „Slamion Grup”, cu sediul în or. Drochia, str. Gudanov, nr. 51 A, IDNO 1009607001015.

Prin încheierea din 26 februarie 2013 a Curții de Apel Bălți a fost admisă spre examinare cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privința SRL „Slamion Grup” și a fost dispusă punerea sub observare a societății debitoare prin desemnarea ÎI „Ciobanu Daniela” în funcția de administrator provizoriu.

Prin hotărârea din 29 martie 2013 a Curții de Apel Bălți, a fost intentată procedura de insolvabilitate prin faliment în privința SRL „Slamion Grup”, cu sediul în or. Drochia, str. Gudanov, nr. 51 A, IDNO 1009607001015 și în funcția de lichidator a fost desemnată ÎI „Ciobanu Daniela”.

La 10 noiembrie 2016, Biroul Vamal Bălți a depus cerere de validare a creanței solicitând repunerea în termen, recunoașterea Biroului Vamal Bălți în calitate de creditor, suma obligații vamale datorate a SRL „Slamion Grup” față de bugetul public național constituind 4501, 44 lei și majorarea de întârziere - 1500, 09 lei, cu includerea Biroului Vamal Bălți în tabelul definitiv al creanțelor cu validarea creanței.

În motivarea cererii s-a invocat că contrar art. 35 alin. (2) al Legii insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012 și a hotărârii din 29 mai 2013 a Curții de

Apel Bălți, conform căreia s-a obligat inclusiv și notificarea autorităților vamale, Biroul Vamal Bălți nu a fost notificat de către lichidator.

Susține că, obligația vamală a apărut ca urmare a întocmirii deciziei de regularizare nr.85 din 01 august 2011, prin care SRL „Slamion Grup” a fost obligat de a achita drepturi de import în mărime de 4501,44 lei și majorarea de întârziere în mărime de 1500,09 lei. Decizia de regularizare nr.85 din 01 august 2011 a fost adusă la cunoștință și ulterior semnată la 21 iulie 2011 de către Ion Glavațchii. Astfel, odată cu aducerea la cunoștință a deciziei de regularizare a organului vamal, conform art.273 Cod vamal, era în drept de a contesta decizia organului vamal în termen de 10 zile calendaristice de la data comunicării acesteia, ceea ce nu s-a efectuat și pe cale de consecință decizia de regularizare a devenit definitivă și pasibilă de a fi executată.

Menționează că, din momentul intentării procedurii de insolabilitate și până la adresare în instanță, Biroul Vamal Bălți nu a fost introdus în Registrul creditorilor, iar obligațiile de plată a SRL „Slamion Grup ” către bugetul public național nu au fost asigurate în nici un mod.

Ulterior, Biroul Vamal Nord a depus supliment la cererea de validare a creanței solicitând repunerea în termen, recunoașterea Biroului Vamal Nord în calitate de creditor, cu includerea Biroului Vamal Nord în tabelul definitiv al creanțelor cu validarea creanței.

În motivarea cererii suplimentare s-a invocat referitor la repunerea în termen, că în contextul prevederilor art. 145 alin (2) al Legii insolabilității nr.149 din 29 iunie 2012, la cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, instanța de insolabilitate repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolabilitate constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului. La data validării creanței repuse în termen, se rectifică tabelul definitiv al creanțelor.

Precizează că, în cazuri excepționale, creditorul ar putea depune instanței o cerere motivată de repunere în termen a cererii de admitere a creanței, iar instanța de insolabilitate va pronunța o încheiere de repunere în termen.

Referitor la argumentele invocate de lichidator precum că a fost notificat Serviciul Vamal despre faptul intentării procesului de faliment față de SRL „Slamion-Grup” și necesitatea înaintării creanțelor spre validare, indică că Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 24 decembrie 2010 „Cu privire la practica examinării în contencios administrativ a litigiilor legate de aplicarea legislației vamale”, actualizată prin Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.7, din 11 noiembrie 2013, în pct. 2, stabilește expres că în raporturile procesuale civile, birourile vamale constituie subiecte distincte de Serviciul Vamal. Această distincție rezultă din faptul că birourile vamale sunt persoane juridice în sensul art. 55 Cod civil, cu patrimoniu distinct, cu cod fiscal propriu, ștampilă, regulament, antet etc., fapt ce implică exercitarea de sine stătătoare a drepturilor și obligațiilor sale procesuale prevăzute de legislația în vigoare. Însă, la caz,

lichidatorul nu a informat Biroul Vamal Nord și astfel nu cunoștea despre necesitatea depunerii cereri de validare a creanțelor.

Prin încheierea din 13 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a admis cererea de repunere în termenul de validare a creanțelor depusă de Biroul Vamal Nord; s-a repus în termenul de validare creanța Biroului Vamal Nord; s-a numit ședința de judecată pentru 05 octombrie 2017 ora 12:00 pentru examinarea cererii de validare a creanței.

La 20 iulie 2017, lichidatorul SRL „Slamion Grup”-Daniela Ciobanu a declarat recurs împotriva încheierii din 13 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cererea de repunere în termenul de validare a creanțelor Biroului Vamal Nord.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea contestată este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

La 10 august 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.34), lichidatorul SRL „Slamion Grup”-Daniela Ciobanu a expediat recursul motivat împotriva încheierii din 13 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de insolvabilitate a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material, inclusiv a apreciat arbitrar probele prezentate în ședința de judecată.

Referitor la aplicarea eronată a normelor de drept procedural, indică recurentul că, termenul limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor a expirat la 13 iulie 2013, conform hotărârii din 29 martie 2013 a Curții de Apel Bălți. Lichidatorul în sensul art. 35 alin.(4) al Legii insolvabilității a notificat toți creditorii, inclusiv și Serviciul Vamal, iar ultimul la notificarea lichidatorului a răspuns că SRL „Slamion Grup” la situația din 13 martie 2013 dispune de un sold creditar în sumă de 5211,12 lei la compartimentul „plăți vamale”. Mărfuri amplasate în antredepozite vamale nu sunt. Concomitent specifică recurentul că întru executarea încheierii din 26 februarie 2013 a Curții de Apel Bălți s-au întreprins măsuri de stopare a activității externe a SRL „Slamion Grup”. Deși, a adus la cunoștință Serviciului Vamal despre necesitatea de a înainta cereri de validare a creanțelor, organul vamal nu a înaintat o astfel de cerere.

Menționează că, dispozitivul hotărârilor și a încheierilor instanței de insolvabilitate se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ceea ce s-a făcut și în cazul SRL „Slamion Grup”, hotărârea fiind publicată la 28 iunie 2013. La întrebarea adresată în ședința de judecată referitor la faptul dacă Biroul Vamal Nord verifică Monitorul Oficial, i-a fost comunicat instanței că de verificare se ocupă secția juridică.

Consideră că, instanța de insolvabilitate a apreciat arbitrar probele prezentate de Biroul Vamal Nord, fără a fi analizate sub aspectul pertinentei, concludenței și incidenței la examinarea cererii de repunere în termen și validare a creanței. Ori, Biroul Vamal Nord este o subdiviziune ce se supune organului ierarhic superior-Serviciul Vamal, care este organul administrației publice subordonat Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova și conduce nemijlocit activitatea vamală în Republica Moldova. Astfel, nu poate fi reținută afirmația precum că Biroul Vamal

Nord este o persoană juridică distinctă de Serviciul Vamal. Serviciul Vamal este organul ierarhic superior al Biroului Vamal Nord, care și urma să înștiințeze despre intentarea procesului de insolabilitate și necesitatea înaintării creanțelor față de debitorul SRL „Slamion Grup”.

Opinează că, afirmația precum că Serviciul Vamal și Biroul Vamal Nord sunt persoane juridice distincte este aplicabilă doar la soluționarea litigiilor ce țin de aplicarea legislației vamale în contenciosul administrativ.

Susține că, instanța de judecată în motivarea soluției s-a limitat doar la aprecierea caracterului contradictoriu al înscrisurilor, fără a le examina prin prisma criteriilor prevăzute la art. 130 Cod de procedură civilă.

Declară că, Biroul Vamal Nord urma să întreprindă toate măsurile necesare de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de Legea insolabilității, ceea ce a fost ignorat de potențialul creditor și pe cale de consecință a generat omiterea termenului de depunere a cererii de validare a creanțelor.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolabilitate a adoptat încheierea la data de 13 iulie 2017, iar lichidatorul SRL „Slamion Grup”-Daniela Ciobanu a declarat recurs la 20 iulie 2017, ceea ce denotă că recursul este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de lichidatorul SRL „Slamion Grup”-Daniela Ciobanu neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Colegiul remarcă că prin hotărârea din 29 martie 2013 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost intentată procedura de insolabilitate prin faliment în privința SRL „Slamion Grup”, a fost stabilit termenul limită în sensul art. 140 alin.(2) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 pentru înaintarea cererilor de validare a creanței.

Conform art. 140 alin. (1), (2) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează

cauza de insolvabilitate a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță. Cererea de admitere a creanței se depune în termenul stabilit în hotărârea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditorii privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar este de 30 de zile calendaristice, iar pentru întocmirea tabelului definitiv, de 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedură. Excepție fac obligațiile fiscale al căror termen este de 90 de zile calendaristice de la data intrării în procedură.

Concomitent Colegiul menționează că conform art. 35 alin.(4) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, odată cu hotărârea de intentare a procedurii de insolvență, administratorul insolvenței expediază o notificare tuturor creditorilor cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitorul insolvent.

Conform art. 145 alin.(2) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, la cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

Astfel, la 10 noiembrie 2016, Biroul Vamal Bălți a depus cerere de validare a creanței solicitând repunerea în termen, recunoașterea Biroului Vamal Bălți în calitate de creditor, suma obligației vamale datorate a SRL „Slamion Grup” față de bugetul public național constituind 4501, 44 lei și majorarea de întârziere - 1500, 09 lei, cu includerea Biroului Vamal Bălți în tabelul definitiv al creanțelor cu validarea creanței (f.d.2-4).

Ulterior, prin suplimentul depus la cererea de validare a creanței, Biroul Vamal Nord a solicitat repunerea în termen, recunoașterea Biroului Vamal Nord în calitate de creditor, cu includerea Biroului Vamal Nord în tabelul definitiv al creanțelor cu validarea creanței (f.d.16-17).

Or, conform pct. 1 lit. a) al ordinului nr. 429-O din 18 noiembrie 2016 al Serviciului Vamal „Cu privire la desfășurarea procedurii de reorganizare a sistemului vamal”, Birourile Vamale Bălți și Briceni fuzionează prin contopire, formând Biroul Vamal Nord, cu sediul: mun.Bălți, str. Cicicalo, nr.1, succesor în drepturi și obligații al Birourile Vamale Bălți și Briceni (f.d.8).

Textul cererilor menționate denotă că Biroul Vamal Nord motivează omiterea termenului de depunere a cererilor de validare a creanțelor prin faptul că nu au fostificați de către lichidatorul debitorului SRL „Slamion Grup” despre intentarea procesului de insolvență în privința SRL „Slamion Grup”, or, prin hotărârea din 29 martie 2013 a Curții de Apel Bălți, lichidatorul a fost obligat să notifice și autoritățile vamale.

În contextul dat, Colegiul precizează că recurentul insistă asupra faptului că despre intentarea procesului de insolvență a fost notificat Serviciul Vamal, care și urma a înștiința Biroul Vamal Nord despre necesitatea înregistrării cererii de

validare a creanței, deoarece Biroul Vamal Nord este o subdiviziune a Serviciului Vamal.

La acest capitol, Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de insolvență precum că, în raporturile procesuale civile, birourile vamale constituie subiecte distincte de Serviciul Vamal, care, la fel, în sensul art. 55 Cod civil sunt persoane juridice distincte, având număr de identificare și cod fiscal propriu și alte elemente caracteristice persoanei juridice.

Argumentul recurentului precum că distincția dintre Serviciul Vamal și Biroul Vamal Nord ar fi aplicabil doar la soluționarea litigiilor ce țin de aplicarea legislației vamale în contenciosul administrativ, Colegiul îl consideră irelevant, deoarece distincția aceasta este aplicabilă în toate raporturile procesuale civile, nu doar în cazul contenciosului administrativ.

Mai mult ca atât, prin hotărârea din 29 martie 2013 a Curții de Apel Bălți lichidatorul a fost obligat să notifice imediat, în cel mult 10 zile lucrătoare de la data desemnării, cu expedierea hotărârii [...] inclusiv autoritățile vamale[...].

În contextul dat, notificarea doar a Serviciului Vamal nu denotă și notificarea Biroului Vamal Nord (Biroul Vamal Bălți în perioada de referință), deoarece autoritățile vamale/organele vamale în sensul art. 9 alin.(2) Cod vamal sunt organe de drept care constituie un sistem unic, format din Serviciul Vamal, birouri vamale și posturi vamale. De altfel, Serviciul Vamal este autoritatea publică de specialitate care exercită conducerea efectivă a activității vamale în Republica Moldova (art. 8 Cod vamal), însă fiecare birou vamal, reprezintă o unitate al organului vamal în care pot fi îndeplinite, în totalitate sau în parte, formalitățile prevăzute de reglementările vamale, adică dispozițiile cuprinse în prezentul cod, în regulamentul vamal de aplicare a acestuia, precum și în alte acte normative referitoare la domeniul vamal (art.1 Cod vamal).

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că obligația lichidatorului de a notifica inclusiv și Biroul Vamal nu poate fi pusă pe seama Serviciului Vamal, în condițiile când prin hotărârea judecătorească a fost obligat să notifice autoritățile vamale și nu doar Serviciul Vamal rezultând din prevederile art. 35 alin.(4) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012 despre intentarea procesului de insolvență.

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind pertinente speței și prevederile art. 35 alin.(2) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, conform cărora instanța de insolvență expediază, imediat după adoptare, hotărârea de intentare a procedurii de insolvență debitorului, organului înregistrării de stat care ține Registrul de stat al persoanelor juridice și Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, inspectoratului fiscal de stat teritorial, băncilor în care debitorul are conturi și, după caz, registrelor în care se înregistrează gajul, organului cadastral teritorial, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, registrelor de stat ale transporturilor, ministerului de ramură, altor instituții și **autorități relevante în fiecare caz concret** și afișează hotărârea de intentare a procedurii de insolvență în incinta sa.

Tot aici, Colegiul precizează că în sensul art. 35 alin.(4) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, citat anterior, obligația de notificare a creditorilor cunoscuți revine administratorul insolvenței.

De asemenea, Colegiul menționează că în contextul prevederilor art. 25 alin. (5) lit.b), f) al Legii insolvenței, unele din principalele atribuții și drepturi ale administratorului provizoriu reprezintă examinarea situației economice a debitorului și întocmirea unui raport de verificare a existenței temeiurilor de intentare a procesului de insolvență sau de respingere a cererii introductive și respectiv verificarea creanțelor și, după caz, formularea de contestații la ele, întocmirea tabelului preliminar al creanțelor.

Astfel, Colegiul relevă că administratorul provizoriu având acces la documentele activității economice și documentele de evidență contabilă ale debitorului, urma să cunoască că Biroul Vamal Bălți este un potențial creditor al debitorului care și urma a fi notificat nemijlocit, or, starea de solvență a persoanei juridice este stabilită în final în baza actelor acumulate, rapoartelor întocmite de administratorul provizoriu în perioada de observare instituită debitorului.

Colegiul reiterează că administratorului insolvenței/lichidatorul notifică creditorii cunoscuți.

Subsidiar Colegiul notează că, actul constatator nr. 85 din 01 august 2011 privind calcularea și recalcularea drepturilor de import/export, conform căruia se înregistrează după SRL „Slamion Grup” o obligație de achitare a drepturilor de import în sumă de 4501,44 lei și majorarea de întârziere în sumă de 1500,09 lei, adus la cunoștință administratorului SRL „Slamion Grup” (f.d.5-6), nu a fost contestat de ultimul.

Tot aici, este de menționat că acest act atestă că a fost emis nemijlocit de Biroul Vamal Bălți, fiind aplicată și ștampila acestuia (f.d.5) și nicidecum ștampila Serviciului Vamal.

De asemenea, nu poate fi reținut argumentul recurentului privind publicarea hotărârii instanței de insolvență la 28 iunie 2013 în Monitorul Oficial întru casarea încheierii contestate, deoarece acest aspect poate fi luat în considerare întru calcularea respectării/nerespectării termenului de înaintare a cererilor de validare a creanțelor în cazul creditorilor necunoscuți și nicidecum în cazul creditorilor cunoscuți. Or, în speță Biroul Vamal Nord (Bălți) este un creditor cunoscut.

În consecință, Colegiul conchide că prin argumentele invocate în recurs recurentul nu încearcă decât să pună pe seama altor entități obligația sa ce-i revine conform art. 35 alin.(4) al Legii insolvenței, de a înștiința creditorii debitorului SRL „Slamion Grup”, dar argumentele aduse nicidecum nu justifică eludarea acestuia de a notifica Biroul Vamal Nord (Bălți). Or, recurentul invocând ierarhia conducerii în organele vamale, consideră că era de obligația Serviciului Vamal de a înștiința Biroul Vamal Nord (Bălți) despre intentarea procesului de insolvență în privința SRL „Slamion Grup” și respectiv înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în termenul stabilit, însă chiar și în condițiile notificării Serviciului Vamal, lichidatorul era obligat de a notifica și Biroul Vamal.

Astfel, ipoteza instanței de insolvență precum că sunt întrunite prevederile art. 145 alin.(2) al Legii insolvenței este întemeiată și pe cale de consecință este

întemeiată și concluzia sa privind repunerea în termenul de validare a creanței formulate de Biroul Vamal Nord, cu fixarea ședinței de judecată în aceste sens pentru examinarea cererii de validare a creanței.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că argumentele recurentului nu denotă încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural de către instanța de insolvabilitate, respectiv nu constituie temei pentru casarea încheierii contestate și urmează a fi respinse în circumstanțele expuse *supra*.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de insolvabilitate contestată este adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu aplicarea și interpretarea corectă a acestora în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii din 13 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Slamion Grup”-Daniela Ciobanu.

Se menține încheierea din 13 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți, adoptată în în cauza la cererea depusă de Biroul Vamal Nord privind repunerea în termenul de validare a creanțelor în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Slamion Grup”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală